«ЕКОНОМІКО-СОЦІАЛЬНІ ВІДНОСИНИ В ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СФЕРІ ОБСЛУГОВУВАННЯ»

Тези доповідей
VIII Міжнародної науково-практичної конференції
(23-24 квітня 2026 року, м. Львів)

За загальною редакцією
Наталії ПАВЛЕНЧИК

Львів
ЛДУФК ім. Івана Боберського
2026

УДК 615.825:616.24-002.2-053.2

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ДІТЕЙ ІЗ ХРОНІЧНОЮ НЕСПЕЦИФІЧНОЮ ПНЕВМОНІЄЮ

Віра Будзин
доктор наук з державного управління, доцент

Павло Філяковський
студент

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського (Україна)

Актуальність проблеми. Хронічна неспецифічна пневмонія (ХНП) у дітей є важливою медико-соціальною проблемою сучасної педіатрії та реабілітології. Захворювання характеризується тривалим рецидивним перебігом, що призводить до стійких морфофункціональних змін у бронхолегеневій системі, зниження толерантності до фізичних навантажень, погіршення якості життя й обмеження повсякденної активності дитини [1, 2].

Зростання частоти хронічних форм пневмонії зумовлене несприятливими екологічними чинниками, зниженням імунної реактивності дитячого організму, поширеністю гострих респіраторних інфекцій, а також несвоєчасним або неадекватним лікуванням гострих пневмоній [2, 3].

ХНП супроводжується ураженням бронхів, легеневої паренхіми, судин та інтерстиціальної тканини з подальшим розвитком пневмосклерозу й бронхоектазів. Перебіг захворювання характеризується чергуванням фаз загострення й ремісії, водночас можливе прогресування навіть у латентний період [1, 4].

Особливого значення набуває раннє й комплексне застосування засобів фізичної терапії, спрямованих на поліпшення дренажної функції бронхів, нормалізацію вентиляційної здатності легень, підвищення фізичної працездатності та профілактику ускладнень [3, 4]. Водночас недостатня стандартизація програм фізичної терапії для дітей із ХНП зумовлює актуальність подальших досліджень [4, 5].

Мета дослідження обґрунтувати сучасні підходи до застосування засобів фізичної терапії в дітей із хронічною неспецифічною пневмонією для підвищення ефективності реабілітаційних заходів.

Виклад основного матеріалу. Хронічна неспецифічна пневмонія належить до поширених захворювань органів дихання в дітей і займає одне з провідних місць у структурі бронхолегеневої патології [1]. Формування

© Будзин В., Філяковський П., 2026

захворювання часто пов'язане з ускладненим перебігом гострих пневмоній і недостатньою ефективністю їх лікування [1, 2]. Комплексна реабілітація передбачає поєднання медикаментозного лікування з фізичною терапією, яка містить лікувальну фізичну культуру, дихальну гімнастику, постуральний дренаж, масаж грудної клітки й фізіотерапевтичні процедури [3, 4].

Основними завданнями фізичної терапії є покліпшення бронхіального дренажу, відновлення вентиляційної функції легень, зміцнення дихальної мускулатури й підвищення толерантності до фізичних навантажень [5].

За даними сучасних систематичних оглядів, застосування респіраторної фізіотерапії сприяє поліпшенню функції зовнішнього дихання, зменшенню вираженості симптомів і частоти загострень у дітей із хронічними захворюваннями легень [4, 5]. Водночас наголошено на потреби індивідуалізації програм реабілітації та впровадженню стандартизованих підходів у педіатричній практиці [3].

Висновки:

1. Хронічна неспецифічна пневмонія в дітей має значний вплив на стан здоров'я та якість життя.
2. Фізична терапія є невід'ємним складником комплексного лікування й реабілітації.
3. Використання сучасних засобів фізичної терапії сприяє поліпшенню функціонального стану дихальної системи й зменшенню частоти загострень.
4. Перспективним є впровадження стандартизованих та індивідуалізованих програм фізичної терапії.

Список використаних джерел

1. Лапшин В. Ф., Уманець Т. Р. Хронічні захворювання органів дихання у дітей. Київ : Медицина, 2021. 320 с.
2. Майданник В. Г. Педіатрія : підручник. Київ : Медицина, 2023. 1152 с.
3. Єпіфанов В. А., Єпіфанов А. В. Лікувальна фізична культура : підручник. Київ : Медицина, 2022. 528 с.
4. Романенко В. Ю., Каплун Р. В. Фізична терапія при захворюваннях органів дихання : навч. посіб. Львів : ЛДУФК ім. І. Боберського, 2022. 210 с.
5. Гребняк М. П., Кравченко Н. В. Медична реабілітація дітей із бронхолегеневою патологією. Дніпро : Середняк Т. К., 2020. 256 с.